

Голос Христа Чоловіколюбця

DE STEM VAN CHRISTUS
MENSCHENMINNAAR

LA VOIX DU CHRIST
AMI DES HOMMES

Maandblad

December — Décembre

Revue mensuelle

ХТО З БОГОМ, З ТИМ БОГ

РЕДАКЦІЯ :

R. P. B. Kurylas C. SS.R. 17, rue Grande Triperie, MONS.

—::—

АДМІНІСТРАЦІЯ :

R. P. J. Boon C. SS. R. Brabançonnestraat, 97, LEUVEN.

—::—

Нашим представником на Голяндію для „Голосу Христа Чоловіколюбця” є Впр. о. Вейнговен. Проситься у всіх справах зв'язаних з цим релігійним часописом звертатися на адресу :

E. P. WIJNHOVEN, Stapelen, BOXTEL, NEDERLAND.

В Голяндії замовлення на книжки Видавництва О.О. Редемптористів у Лювені, як рівнож належитість за закуплені книжки, належить слати на руки ВПр. о. Генерального Вікарія Ван Де Малє.

Адреса : Z. E. P. VAN DE MAELE, Kapel in 't Zand, Parklaan 3.
ROERMOND, NEDERLAND — Postcheckrekening 26.406

КАЛЕНДАР - АЛЬМАНАХ

„ГОЛОСУ ХРИСТА ЧОЛОВІКОЛЮБЦЯ”

на 1950 Святий Ювілейний Рік.

з цікавими статтями та ілюстраціями з релігійного й народного життя українців в Бельгії і інших краях, появилвся й є цінною настільною книгою на цілий рік та пам'яткою з днів побуту на скитальщині. — Ціна 20 бельг. франків, в Англії 3 шелінги, в інших краях рівновартість в валютах цих країв після офіційного курсу.

Замовлення слати на адресу :

BIBLIOTHECA ALFONSIANA

Brabançonnestraat, 97, Leuven (Belgium).

Тамже можна замовляти рівнож і інші книжки видання ОО. Редемптористів і ОО. Василіян. Гроші в Бельгії слати поштовим чеком, вписуючи на нім крім адреси вище поданої :

C. CH. P. 4510.11.

За позволенням церковної влади.

Avec l'approbation des autorités ecclésiastiques.

Met kerkelijke goedkeuring.

BIBLIOTHECA ALFONSIANA

Brabançonnestraat 97, LEUVEN

(Belgium)

ГОЛОС ХРИСТА ЧОЛОВІКОЛЮБЦЯ

ДУХОВНИЙ МІСЯЧНИК

Рік IV.

Грудень, 1949

Число 5 (37)

Б. Й. Р.

Хто вірує, буде спасений

Одним з найважливіших понять в науці Католицької Церкви — це Символ Віри. Базується він на найбільш абстрактних моментах людського духа, на чисто суб'єктивних засадах, котрих підставою і джерелом є наука Христа і студії над нею. Подають вони людському духові цінності, котрих змістом є джерело віри. Єство віри являється так важним чинником в Христовій науці, що є подекуди і до певної міри імперативом в засадах віри — може не все для нас зрозуміла.

Св. Євангеліє розповідає про подію, коли двох сліпців стрінуло Ісуса та почали просити Його уздоровити їх. Христос запитав тоді їх, чи повірять в се, що Він може їх уздоровити. Вони відповіли, що так. Христос діткнувся тоді їх очей та промовив: „Нехай станеться так, як ви віруєте”. Їм відкрилися очі, вони відійшли й славили Христа. Одиноким ліком для цих людей була їх цілковита, беззастережна **віра** в Христа Господа.

Віра — це свідоме піддання людського духа під авторитет Всевідучого і Найсправедливішого Бога навіть тоді, як правди віри видаються нам незрозумілі. Вже під давніх часів людство займалося питанням віри, що обіймало глибину душі людства. Із джерел віри родились у мистців найбільш артистичні твори, для неї посвячувано глибокі студії, за віру проходили навіть тяжкі бої від часу первомученика св. Степана, через хрестоносні походи і поборювання ідеологій середньовіччя аж по нинішній день. Ще й нині боротьба ця продовжується даліше, свідками якої являємось ми самі. Без сумніву, що сама історія викаже нам небаром, скільки ще нині тих безіменних мучеників впало жертвою за Христову віру.

Віру приписав нам Господь як важний обов'язок. Христос домагається від нас явної віри. За мало є вірити лише в скритому кутку свого серця. Віру належить явно визнавати, приймати св. Тайни та вірити так, щоб у всіх людських ділах пульсувала жива віра. Так віра являється тим світлом, що просвічує людський розум, яким можна все ближче пізнати Всевишнього Творця, це дорога, що веде крізь бурхливе море до вічної пристані.

Христос учив : Хто виречеться Мене перед людьми, того виречусь Я перед Моїм Отцем, що в небі. Пересторогу повищу не слід забувати. Про це голосім всюди і отверто, що віруємо в Всевишнього Бога, що створив вселенну з вищим порядком, що створив людство, а в грудях наших помістив суддю - совість, щоб кожний віруючий міг пізнати і відрізнити добро від зла.

В неясних твердженнях над поняттям віри блудило людство ще з давніх часів. Передхристиянські філософи, хоча не бракувало між ним геніяльних вчених, не були в можності вийти з поблудження. Також і вчені Христової доби як лише відступили від Христової віри, губили себе в тисячних противоріччях.

Бережім проте віру як найбільший скарб, виявляймо вдячність Всевишньому, що обучив нас про речі, що являються найбільшими цінностями для нас, а нагорода для нас за це є певна, бо обіцяє Христос : хто увірує в Мене — буде спасений !

о. Ю. Гірняк.

Заповіт Українського Мученика

Божі пляни не так розвиваються, як людські пляни. Долю людських задумів схарактеризував дотепно старий римський сатирик словами : „Трясуться гори і вилонюють... смішну миш... Великий шум, криклива рекляма, великі витрати матеріальних засобів і людського здоров'я, — а висліди часто непропорціонально малі або й ніякі”. Інакше в Бога. Боже Провидіння з малих незамітних починів, серед труднощів і жертв виводить великі діла, діла тривкі й корисні.

Торговельний практикант, Івась Кунцевич, був певно глибоко зворушений, коли підчас покірної молитви перед Розп'яттям вискочила з Серця Спасителя вогняна іскра і впала на його груди. Це мусіло зелектризувати, молоде, невинне серце майбутнього апостола й мученика. Але мрії побожного юнака мабуть не виходили тоді поза особисті духові потреби й побажання. А тимчасом Божа ласка підготовляла його до чогось іншого, до жертвенної праці на широкому, всенародньому полі, до релігійної акції в користь цілого українського народу.

Сьогодні можемо вже осудити, яке люте врем'я наступало на український нарід з почину XVII. віку, хоч могло тоді нез'єднаним здаватися, що події розвиваються корисно. Бо чого ж більше бажати? Нез'єдинена частина українського населення вже очуняла від гнітучого враження, яке викликала серед них несподівана заява сімох українських

нез'єдинених владик, що вони бажають вернутися до єдності з Папою Римським. Два владики вже відскочили від акту з'єдинення. Вслід за ними йшов некоронований володар Волині, князь Острожський, що теж відступив, потягаючи за собою більшість української шляхти. Польський Уряд уже пожалував, що зразу віднісся симпатично до справи Унії. Козацтво під'юджене сусідами, заняло ворожу для Риму поставу, так, що польська влада пішла з ним на переговори. Нез'єдинена духовна і світська інтелігенція розпочала полемічну боротьбу проти Католицької Церкви й „уніятів”. З другого боку залишилися при Унії тільки два активні владики, Іпатій Потій і В. Рутський, які гнулися під тягарем своєї відповідальности. Отже здавалося, що „небезпека вже минула”, що „народ консолідується”, „уніятська інтрига” догаряє.

Та інакше виглядала справа з небесної висоти Божої всевідучости, як це вже й ми — на основі пізнішого розвитку історичних подій — сьогодні знаємо. Саме тоді нарівав найбільший на тисячу літ народній зрив великого, та нещасного Богдана. Хто сьогодні оцінить, як було б закінчилося повстання Хмельницького, як би Берестейська Унія 1596 року, замість викликати спротив нез'єдинених проти Унії, була знайшла серед них зрозуміння. Коли католицький Захід вже починав числитися з переможним нез'єдиненим Богданом, то як був би з ним числився, якщо б той же Богдан здобув собі свою позицію на чолі молоді католицької нації. Та пропало. Шанса Українського Князівства була програна не під Берестечком, але на 20 літ раніше.

У три місяці після вітебської трагедії з 12. листопаду 1623 року, св. Конгрегація для поширення Віри зарядила, що „на майбутнє з'єдинені українці, як міряни, так духовні, знов як світські священники, так і ченці, зокрема монахи - василіяни не можуть з ніякої, хоч би найконечнішої причини переходити на латинський обряд без особного нате дозволу Апостольської Столиці” (Декрет св. Конгрегації для поширення Віри з 7. лютого 1624.) П'ять місяців пізніше Апостольська Столиця знову наминає латинських священників, щоб у св. сповіді не намовляли вірних мірян до переходу на латинський обряд (Декрет з дня 7. липня 1624.). Подібні заборони переходити на латинський обряд виходили з Апостольської Столиці й пізніше у XVIII. і на самім початку XIX. ст., отже в часах, коли правно - державне положення українців у Польщі, а опісля в Австрії і Росії було найтяжче за всі часи і коли нікому й не снилося цікавитися положенням нашого народу. Апостольський Престіл навіть тоді ставав ув обороні українського народу, коли цей нарід сам уже перестав оборонятися.

З того всього бачимо, що Апостольський Престіл, акцією Унії не мав на думці винародовлювати український народ, як це постійно закидували православні уніятam.

Душпастирська й архіерейська праця Йосафата Кунцевича, непризнана й підмінована нез'єдиненими, не могла вже врятувати загально-національної справи у XVIII. ст. Вона принесла тільки наглядні індивідуальні користі в духовому життю одиниць. Загально-національне значення Унії ставало помалу ясне в історичній перспективі.

Так то мученича кров св. Йосафата перш усього вмила з українсько-католицької Церкви кривдяче клеймо, наче б то Унія була введена українськими владиками тільки з намови і в інтересі польських політиків і мала, мовляв, відіграти роль містка для переходу на латинський обряд.

Апостольський Престіл прийняв поворот українців до Католицької Церкви без тіні докору, навпаки з великою радістю, до якої візвав цілий католицький світ двома посланнями п. н. „Великий Господь” і „Благословен хай буде Пастир”. Для влекшення повороту українцям Апостольський Престіл поробив уступки і правні застереження в користь українського обряду.

Рим надає теж привілеї, які опісля станули основою розвитку Унії. Коли ж чинники неприхильні Унії почали проти неї інтригувати, Апостольський Престіл не тільки оборонював даліше наші права, але устами Папи Урбана VIII. проголосив славу тезу про нашу історичну релігійну місію на Сході, місію яку розпочали виконувати ще на 800 літ раніш слов'янські апостоли св. Кирило й Methodій, а яку Україна опісля була втратила через відступство від Апостольського Престолу. Мандат Папи Урбана VIII. до релігійної місії на Сході, це не святочна фраза, а урядове ствердження нашої кваліфікації на основі природної релігійної вдачі й історично стверженої вірності Католицькій Церкві. В першу чергу це заслуга мученичої крові св. Йосафата і його наслідників, яких постійність у вірі стверджує свт. Отець Папа Пій XII. в Енцикліці, виданій 1946 року з приводу 350 роковин Берестейського з'єднання, що починається від слів: „До всіх Східніх Церков”. В цій Енцикліці читаємо вперед про заслуги наших владик: „Що сумніші йшли часи, то ще краще сяяла дбальість українських владик. Старались вони і простий люд повчити в християнській науці і підвищити богословське знання в недосталя освічених священників і врешті монахів, де тільки обичаї підупадали, наново запалити до карности й святости” (ст. 11-12). Свт. Отець підкреслює гідність і святість священників і вірних, перевихованих ревними владиками. Згадує їхню постійність у вірі після розбору Польщі: „Священників, що не хотіли покинути свою віру, в'язнили, топтали, сікли нагаями, за-

проторювали в тюрми, мучили жорстоко голодом, спрагою, холодом... Священослужителі за те, що явно визнавали католицьку віру видерті своїм родинам, полишені в нужді, були вивезені в глибоку Росію й позамикані по монастирях, а не дались ані голодом ні знуцанням відвести від своєї святої постанови". (ст. 30-31). Віддавши шану холмським мученикам, переходить до заслуг бл. п. митрополита Андрія Шептицького, який „нічого більше не бажав, як засвідчити найглибшу свою побожність до Апостольського Престолу і... понести при Божій ласці навіть мучеництво за своє стадо, що для його спасіння довго посвячував свої сили й труди". Вкінці свт. Отець переходить до всіх наших вірних, яких терпіння добре знає і яким співчуває та заохочує до постійності в вірі в обличчі грядучих небезпек, обіцює за те в імені Ісуса Христа велику нагороду і як її запоруку, дає українським єпископам, священникам і вірним Апостольське благословення.

Щоб виконати цей релігійний мандат, не вистачать заслуги одиниць, ані навіть тисячів жертвенних місіонерів, але треба ще запасної резерви, святого материка, з якого плила б молитва, наука і доцільна праця. Св. Йосафат пожив і під духову будову такого релігійного материка солідний фундамент. Цим фундаментом мало бути католицьке духовенство, гідне свого завдання. Вихованням освіченого, святого й ревного духовництва займалися в часах св. Йосафата також і інші архієреї, а головно Велямин Рутський. Але кров св. Йосафата припечатала і те його змагання і промовила до совісти українського духовенства сильніше, більш переконливо як методи виховання стосовані його товаришами по званні. Св. Йосафат визначався великою лагідністю в поведенні з усіми, навіть противниками. Тою лагідністю він приєднав багато православних до Католицької Церкви. Для одних тільки як архіпастир був строгий і твердий, а саме для своїх священників. Для чого? Бо знав добре, як низько впало українське духовенство під впливом 500-літнього відірвання від Христового Намісника, Римського Папи і під впливом 250-літньої польської неволі. Поляки хотіли, щоби українські священники були убогі і темні та довели до того, що священники нераз мусіли й панщизняну роботу робити і нічим не вирізнялися від темного панщизняного хлопа. Різнилися від інших тим, що мали доступ до престолу в церкві. Ніяких наук не проповідували, недбало сповідали, не дбали про красу богослужень ані про почитання Ісуса Христа укритего на престолі в Найсвятішій Тайні Евхаристії. Вони нічим не могли причинитися до піднесення культури українського народу і до його політичного відродження. Це боліло св. Йосафата. Він вложив найбільшу частину своєї праці у виховання нового типу священника. Бажав мати освічених священників, котрі розуміли б добре

святе Письмо, богослужбові книги, що могли б добре в церквах проповідувати і брати участь в розвитку катихитичної праці, яка розцвітала на Заході від половини XVI. ст. Учив побожно відправляти богослуження, не тільки з тою зовнішньою, дійсно гарною формою, яку заховали і нез'єдинені священики, але і з внутрішньою побожністю, яка окрашувала римо-католицьке духовенство. А передовсім він старався змінити спосіб сповіді, що вкорінився в нез'єдинених. Нез'єдинені вірні не підготовлялися до сповіді, не визнавали докладно всіх гріхів, не застановлялися над поправою життя. Сповідь зійшла в них на звичайну церемонію, а не мала ніякого впливу на даліше життя, не виховувала ні добрих християн, ні добрих батьків, ні добрих громадян. Через те нез'єдинені Церква перестала виконувати своє релігійне і громадське завдання. Вона нічим не могла причинитися до політичного відродження українського народу. Якщо український нарід заховав етику, любов ближнього і можливість політичного розвитку, то це завдячував своїм вродженим прикметам і іншим побічним чинникам, але не виховуючій праці нез'єднаної Церкви.

Св. Йосафат з любови до свого народу дорожив його релігійними і національними цінностями і вимагав, щоб греко-католицьке духовництво працювало над піднесенням своїх особистих моральних і культурних сил, щоб могло опісля бути провідником свого народу в своєму напрямі. Тому ставив високі вимоги дисципліни і точности у виконванні станових національних обов'язків.

Сьогодні, в роковини мученичої смерти св. Йосафата, ми не стаємо пред Його духом голіруч. Можемо повеличатися деякими осягами, яких вимагає його заповіт, як передумовину до сповнення нашої релігійної місії на Сході. Він певно впише в наше добро не тільки ці цінності, які ми досі заховали, але й ті, які нам воєнна хуртовина знищила.

Тільки одна є вимога, з якої ми постійно повинні в'язуватися. Це безмежна любов до наших братів нез'єдинених, виrozumіння для них, молитва за їхнє повернення і добрий примір святого життя. Тільки в той спосіб переконаємо їх, що Католицька Церква не ворог нашій справі, а навпаки — її наріжний камінь, яким будівничі можуть помітувати тільки зі шкодою для своєї будівлі.

I. Нелін.

Недобра слава — до часу спить

(3 оповідань Дідуся)

Колись у нашому селі жив чоловік на ім'я Пилип. Раніш він був не дуже заможний, бо його батько, маючи кількох синів, оженив його дуже молодим, а як стали сини підростати, Пилипа відділив, дав йому якісь там зо дві десятинки, і Пилип сам став господарювати.

Ще як був Пилип парубком, ходила про нього недобра слава. Може через те, що все чогось водився з відомими в селі ледарями, про котрих подекували люди, що чуже їм до рук липло. Але ось, одружившись та відділившись, став Пилип своє господарство поширювати. Там, чуеш, одну — другу десятину поля прикупив, там — ділянку ліса взяв від пана з близького фільварку, що зараз за селом. Пізніш, чуємо: Пилип під тим своїм ще прикупив від когось десятинку і вже собі там хату будує, потім туди на хутір перенісся. Ідеш було повз його хутір — хата тобі привітненько усміхається білими стінами, садок біля хати, що Пилип насадив, мов той гайок, підростає і вже через скільки років почав вісти та родити йому овочі... Словом — Пилип росте, Пилип багатіє і слава про нього вже інша йде. Часто його бачать і в церкві і на сільських зборах. Уже він не третється несміливо по кутках, у затінку, а все десь спереду стає, іноді й слово якое прикине, і те слово все доречне буває...

От помалу-помалу став Пилип зі значнішими селянами знатися, з ними компанію водити. Стали його на деякі виборні служби вибирати, аж навпослі, чуємо, — уже його й на сільського старшину обирають. І вибрали. Були, що правда, потиху балачки про його колишню недобру славу, але ці балачки інші люди зацитькали, що це, мовляв, люди мабуть із заздности на неповинного чоловіка понавигадували... От відбув він своє старостування, і все в нього йшло гаразд. Він був трохи письменний, то легко йому все давалося...

А тимчасом діти у нього підросли. Він мав одну доньку і три сини. От старшого він вже одружив, а на відданні вже донька... Гарна була дівчина, ца його донька, Сонею звалась. І ставна, статурна і з обличчя красна, і весела, балакуча. Словом — хлопці біля неї крутилися роями. Де ж пак — і красуня і, як чути, батько віно обіцює неабияке...

У мого сусіда Дмитра (гарний був мужчина, чесний і роботящий та й заможененький, нівроку) та був син одинак, Василем звався. Красний був парубіка, трохи був мазунець, але слухняний, путящий хлопець. Так отой хлопець Василь і нагледів ту Пилипову Соню. І воґа йому „впала в око”. Став він туди вчашати, на той Пилипів хутір. Мабуть Соніним батькам не від того було, щоб посвоячитись із Василевими батьками, бо, кажу, це був рід бездоганний на селі, ще з діда - прадіда статечні господарі. Далі чуємо, що Василь має сватати Пилипову дочку. І це нікого не здивувало, навпаки, всі казали: ото добірна пара буде!

Так от послушайте, як відбулось те сватання, чи, вірніше кажучи, чому не відбулось. Покликав Дмитро, Василів батько, свого приятеля ще з часів свого парубкування, Антона Дідика, що жив на другому кінці села, просив бути в нього за свата. Антін, звичайно, погодився. От заприг Василь гарну парочку коней (о, коні у Дмитра були неабиякі!) і проїхали вони гарного недільного ранку на хутір до Пилипа. А там за селом, переїхали місток і греблю, треба кіньми звернути вліво, бо дорога на круту гору в'ється сюди й туди, а пішки є стежка через ниви управо, навпростець. От Василь поїхав собі дорогою, а Дмитро з Антоном попростували навпростки через збіжжя. Ідуть собі стежкою нагору, а там, на горі, вже й хутір Пилипа недалеко. Дивляться, вже на гору вийшовши, — ніби хтось полями йде до Пилипового хутора.

„А дивись, Дмитре, чи це не Пилип?” — каже Антін.

„Ніби так — Пилип”, — каже Дмитро.

„Глянь, глянь, — що це він робить?.. Схилімось, — каже Антін, — щоб не побачив”.

Прихилились вони в корчуватій дорозі, дивляться. І бачать: Пилип здійме з голови кашкета, замахнеться ним, кине з розмаху, а потім, прихилившись, потихеньку чаїть-ся, боязко озираючись на боки, і, підійшовши туди, де впав кашкет, хапає того кашкета, озирається навкола і сміється, захинається щасливим сміхом...

„Боже, що це? — чи він здурів?”... — каже Дмитро, вражений таким чудним видовищем..

Антін, пошепки сказав: „Присядьмо, щоб не помітив”, — Сам присів у придорожньому рові, а поруч і Дмитро. Потім, не хапаючись, зняв також з голови кашкета, поклав біля себе і почав так: „Не знаю, мені самому чудно бачити цю комедію, але це неспроста. Пригадуєш, Дмитре, як то колись, як Пилип на хуторі тільки що став у колодочки вбиватись, люди все подейкували, що це не з чесного заробітку Пилип те своє господарство набув... Інші казали, дехто вірив, дехто — ні... Отже, що ти бачиш тепер?”... Дмитро глянув туди на Пилипа, котрий ідучи далі вбік свого хутора, знову жбурнув у жито свого каш-

кета та став підкрадатися до нього. Дмитро деякий час уважно слідкував очима за Пилиповими рухами, потім одвернувшись, сплюнув і сказав: „Бачу, що злодійська звичка тягне його, як п'яницю чарка, — хоч так погратися у злодія, і це його тішить... Певно, тепер він не полізе до чужої комори красти, бо вже досить настягав”...

Далі глянув Дмитро на Антона та, мабуть, і в Антонових очах побачив щось таке, що зразу підвівся і сказав: „Ходім назустріч Василеві” — і обидва підвівшись і не ховаючись уже перед Пилипом, повернулись назад і пішли дорогою. У той час Василь виїздив кіньми нагору і, побачивши, що батько із сватом іде навпроти нього, здивувався та, під'їхавши близько, запитав: „Тату, чого це вертаєтесь?”... Але Дмитро похмуро сказав: „Завертай кіньми — поїдемо додому”. Василь став, коні втомлені також стали.

„Тату, — ледве чутно промовив Василь, аж уста йому псбіліли, — як же зі сватанням?” Але Дмитро ще твердіш і жорстоко проказав: „Не хочу зі злодійським родом родичатись” та й пішов назад дорогою, що йшла через греблю на село. І вже Антін, лишившись позаду, поміг Василеві завернути на вузькій кущуватій дорозі, потім пояснив Василеві, що вони бачили і чому у батька такий рішенець з'явився... Казав Антін, що шкода було на Василя дивитися тоді, так йому, бідному тяжко було тее пережити. Мабуть дуже та Соня йому до вподоби припала, кохав він її...

Василь одружився таки цього року восени, батько висватав йому гарну дівчину, чесного роду. А Пилипова Соня також вийшла заміж, але Пилипові справи з того часу вже не йшли так гладенько. Щось люди перестали до нього горнутись та його вихваляти... Бо Антін не затаїв, що бачив, а потихеньку то одному то другому своєму приятелеві оповідав про те недійшле сватання, а це, певно, й розбудило знов ту негарну славу, що вже була спала...

Раїса М.

ВІСІМ МАТРОСІВ

(Продовження)

Він стиснув зуби і стриманий стогін вирвався з його грудей.

— Так що ж далі трапилось? — спитав я, щоб відтягти його від понурого настрою.

Тяжко зітхнувши, матрос правив далі:

— Отож пливу, навколо тиша. Раптом — голоси, гомін, сміх і крики. Дивлюсь — на березі, поміж деревами,

якийсь веселий гурток. Наближаюсь — матроси ! Але все незнайомі. Запримітили мене й давай кликати до себе. Вийшов я з човна, пристав до гурту, а там бачу, і горілка і вино й всякої тобі всячини. А матроси — це тих семеро, що отут зо мною в камері... Частують мене, частують і вже я трохи п'янений, коли дивлюсь, а перед ними на траві ціла купа золотих речей — перстені, браслети і ще там щось.

Кажуть — вибирай собі на пам'ятку, що тобі до вподоби ! Я не брав, відмовлявся, хоча розглядав з цікавістю. Тоді мені силоміць дали на палець золотий перстень з великим дорогоцінним каменем — якраз прийшовся. От, кажуть, і носи ! Питаю : звідки це у вас ? А ми кажуть, зарізали одного паразита й пограбували... Аж тоді я збагнув, в яку потрапив компанію... Раптом і тверезий став. І вже думаю, як би то від них непомітно втікти. Аж тут поза кущами щось як загупає, вискакують озброєні з криком : руки в гору ! Міліція... Захопили всіх, а я став проситися — пустіть мене, я не з їхньої компанії. А бандити тоді на мене : як то не з нашої ? А ось на руці золотий перстень !.. Не зміг я нічого довести. На суді мені теж не повірили. І тепер мене з ними розстріляють...

Він замовк. Я не знаходив слів, щоб його потішити.

— І ви кажете, що Бог справедливий, — з гіркою іронією промовив матрос. — А от бачите, як зо мною...

— Подумайте, — кажу до нього, — пригадайте собі, може колись ви тяжко согрешили, може щось маєте на душі. Признайтеся, Бог чує нас !

— Ні ! Життя прожив я чесно і нікого не скривдив. Хіба лише над вами отут знущався, — за це простіть мені, то я з досади, що ви так стараєтесь перед Богом, а Його, мабуть, і зовсім не має. Для чого ж ви обманюєте цих нещасних людей ?

На це я твердо відказав :

— Господь Бог є і вічно буде, справедливий і багатомилостивий. Моліться Йому і Він простить і Вам допоможе.

Матрос лише засміявся. Я проказав тиху молитву за нього і заснув. Минуло трохи часу і він знов розбудив мене.

— Отче ! Я згадав.

— Що ви згадали ?

— Гріх, отче. Так, було зо мною таке, що я вже й призабув. Злочин.

— От бачите ! Сам Господь пробудив у вашій душі цей спогад, щоб ви могли покаятись. Відкрийтеся передо мною, вам буде легше.

І матрос, хвилюючись, розповів, як перед революцією його без причини скривдив капітан корабля, а як настала революція — він того капітана застрілив — безборонного, в його ж таки хаті, на очах сім'ї.

Тепер він каявся і визнавав, що це тяжкий гріх. Він сказав :

— Ваша правда, отче! Бог є і Він справедливий. Я заслужив на кару. Але чим же я можу спокутувати цей гріх, як моє життя вже скінчилося? Чи може моя смерть буде моєю покутою?

— Моліться!

— Я не вмю молитися. Помоліться ви за мене.

Я став повільно проказувати 50-тий псалом. Матрос повторяв за мною кожне слово.

Ранком, коли я прокинувся, вже матросів не було. Вдосвіта їх вивели на страту.

Минуло п'ять років. Час мого заслання скінчився і я був призначений в одну парафію, де сумлінно виконував свої душпастирські обов'язки. Довелось мені поїхати в сусіднє село і там назустріч попався якийсь чоловік, що раптом, глянувши на мене, впав передо мною на коліна. Я спершу подумав, що він хворий і хотів його підвести, але він став цілувати мою рясу і схвильованим голосом говорив: дякую, отче, дякую! Ви помилились, кажу, я вас вперше бачу.

— Ні, ви знаєте мене. Пригадайте вісім матросів, засуджених на смерть. Я той, що найбільше знущався над вами, а потім покаявся перед вами й перед Господом Богом у страшному злочині...

— То Бог таки помилував вас? Розкажіть, як було.

Коли ото повели їх на страту, мій матрос без перестанку повторяв: помилуй мя, Боже! — більше він з цілого 50-го псалма нічого не затямив, буди в такому жахливому стані. Раптом сталося чудо: на місці страти хтось із матросів закричав: „ми допустилися злочину, нехай нам буде кара, але цей чоловік до нашого діла непричетний. За що ж має страждати невинний? І всі вони запевняли, що цей восьмий нічого не винен. Видно сам Бог піддав їм таку думку, щоб перед смертю бодай одним добрим вчинком зменшили вагу своїх гріхів. Тих семеро розстріляли, а цього звільнили. Так милосердний Господь помилував його за щире каяття й за молитву.

Під Лелійним Прапором

(Сторінка Братства Божої Матері Неустанної Помочі)

О. Андрій Мельник

Матінка Божа

В

Українській

Музиці

Всі народи видавали поетів і музиків, щоб оспівували славу Божу і величали Богоматір за Її опіку над народами. Про це свідчить історія буття народів. Наш нарід, заінтересований від найдавніших часів, темою культу Богоматері, почав не лише піснею, але й музикою звеличувати нашу Покровительку. В музиці світа повстають композиції в честь Богоматері. Такі музики як Гейдн, Лішт, Моцарт, Бетговен, Вагнер, Гуноді, Верді, Шуберт зложили прегарні композиції в її честь. „Аве Марія” (Радуйся Маріє) Гуноді чи Шуберта стало безсмертне. Воно чарує серце не лише віруючого, але й ним одушевляється релігійний, індиферент чи навіть атеїст. Ідеал доброти, любови і милосердя зображений в Преч. Діві Марії.

Її постать в історії це втілення святости, чистоти, невинности і вселаскавости. Хто роздумує над ролею, яку Вона відіграла в ціні відкуплення людства, попадає в молитовну музичну поставу. Думка про Неї стає піснею, музичним хоралом. В середньовіччі кожен нарід в Європі мав своїх співців, канторів, що якимось інструментом в руках, переходили країни й оспівували божеські імена Ісуса., Марії або якихось вождів свого народу. Були ними трубадури, трувери, мінензенгери. І на терені України появилися співці релігійних кан-

тів, співці героїчних подвигів наших князів чи княжих дружинників. Такими співцями в нашій Україні були: Митуса, Боян, як про це згадують мило наші літописці. В пізніших часах за козаччини виступають в історії України кобзарі, бандуристи, лірники, які оспівують в супроводі бандури чи ліри славетні подвиги українських борців - козаків, що захищали нарід перед ордами Татарви чи Турків.

В їхніх думках є „заклик - благаання до Богоматері, щоб „рятувала весь мір хрищений”. Спершу прийшла готова форма з Візантії та з бігом часу оця церковно - музична форма набрала широнародніх прикмет. І таким чином повстав в Україні питомий народній характер в українському музичному світі, прозваний „київським напівом”. Він прийняв форми української природи, побутовщини, яку характеризує мелянхолізм, глибокий ліризм. Українська мелянхолійна й лірична натура зуміла найкраще віддати трагізм спасіння людства, а в зв'язку з ним співучасть Діви Марії в цьому трагічному Ділі Спасіння. Нарід дав за це вислід сердечного співчуття Б. М., і звідти всі музичні вокальні пісні є націховані щиросердечністю й вдячністю їй за ласку милосердя для всього людства. В XVI і XVII стол. наступила зміна в українській музиці: з **одноголосової до многоголосової мельодії**. У вирі боротьби з'єднаної Церкви з нез'єднаною розвинулася церковна музика до небувалого до цього часу розвитку. За реєстром Ставропігійського Братства з 1697 р. на овид української церковної музики виступило багато визначних композиторів, як Завадовський, Колядчин, Черкуцин, Шаваровський, Гавалевич, Биловський, Пікулицький і і., а з них найзнатніший Микола Дилецький, що уложив перший музичний підручник до науки музики і співу п. н. „Грамматика пінія музикійсаго”. Ідеал божеської краси, доброти, чистоти, невинности, скромности і покорі вичитували з обличчя Богоматері, втілювали в народню поезію та прибирали в відповідні музичні форми і так під впливом народної пісні повставали в її честь релігійно моральні, дидактичні кантати, які зручно в'язали релігійні ідеали з народніми. Багато з них умістили в „Почаївському Богогласнику”, що вийшов друком 1790 р. Над ним перевів глибокі студії др. Василь Щурат, знаний Маріофіл. Окремий розділ кантів і псалмів в честь Марії припав на Богородичні свята, а було їх 59. Оцей збірник мав кольосальний вплив на школах України, в Київській Академії найшов оцей культ кантів і псалмів перше місце. Вони теж лягли в основу музичної драматургії. Канти і псалми замикали драматичні форми, а драматизовані канти були вже чотириголосні. Особа Богоматері була в великій мірі тематикою. Українська музика мала як усі інші ремесла своє музичне стоваришення т. з. музичний цех, як про це свідчить „випис з книг меських

ратушу київського" з 1728 р. де заповано, що в статуті київського музичного цеху була зареєстрована оця постанова: „Кожної п'ятниці всі вносять до братської каси по осьмаку, жеби з того в церкві Соборній Успенія Пресвятої Богородиці свіча на хвалу Божію горіла" (точка 7). Одним з визначних композиторів був філософ Григійр Сковорода, а тематикою його концертів була Особа Богоматері. Та вже найглибше підійшов до цієї справи т. е. Марійського культу в музиці Дмитро Степанович Бортнянський (1751-1825), який дав нашій музичній літературі 35 великих вокальних концертів на 4 голоси, а 10 на 8 голосів і на 2 мішані. Чесноти Марії замкнув в прекрасні музичні форми, глибокі мелодійністю і героїзмом. Максим Созонтович Березовський (1745-1777) посвятився в визначній мірі церковній музиці. Пречиста Діва займає окреме місце в його музичній творчості. Під її впливом написав він канти, повні ліризму. Артемії Лукіянович Ведель (1767-1808) посвятився чуть не в цілому церковній музиці і скомпонував твори високої вартости повні меланхолізму. Ідеали Ісуса й чесноти Марії були його підйомом. В 19. стор. і на початку 20. виступають такі мистці музики: Михайло Вербицький (1815-1870), Іван Лаврівський (1822-1873), Віктор Матюк (1852-1912), Анатоль Вахнянин (1812-1908), о. Остап Нижанківський (1882-1919), що скомпонував колядки і щедрівки так мелодійно, що по всякій правдоподібності не будуть ніколи перестарілими. Пречиста Марія виходить в них як печалива і вселаскава Мати Божа і людська. Микола Леонтович (1877-1921) скомпонував величний гимн - кант п. н. „Дума про Почаївську Богоматір", проф. Дмитро Кошиць створив безсмертний кант про Непорочне Зач. Б. М., а Максим Копко (1859-1919) в сольових і хорових піснях звеличує Богоматір.

Найбільший музик України Микола Лисенко виявив свій культ до Діви Марії в літургічних піснях, а особливо славетною є його молитва „Пречиста Діво", що свідчитиме на довгі часи про ставлення його до культу Матінки Божої. В найновіших часах виявили велику силу любови і захоплення культом Пресвят. Діви такі музики, як о. Йосип Кишакевич уродж. 1875 р., проф. Борис Кудрик (1897). Цей останній майже в кожному числі „Нашого Приятеля" поміщував свої композиції в честь Марії уживаючи до цього різних текстів пісень зложених авторами на її честь. Не від речі буде подати композиції о. Туркули, Дмитра Котка (в колядках і щедрівках), Дуцька, Стеха і інш.

Ось так в загальному представляється Маріологічна музика.

З ЦЕРКВИ І ЗО СВІТУ.**ГОЛОВНІ УРОЧИСТОСТІ СВЯТОГО РОКУ**

Впродовж грудня ц. р. урядово провірюватимуть святі двері в чотирьох римських базиліках та вдруге відчитають Папську Буллю, поголошуючу Ювілейний Рік. В дні 24 грудня Святіший Отець урочисто відчинить Святі Двері в Базиліці св. Петра. Рівночасно такого самого акту відчинення доконають два кардинали в Базиліці Лятеранській і в Базиліці Божої Матері Більшої. Спеціально визначений кардинал-легат отворить двері Базиліки св. Павла за мурами. Дати інших урочистостей є такі:

6 січня 1950 в церкві св. Андрія відправи в різних католицьких обрядах.

18 січня: Богослуження в інтенції єдності Церкви.

20 січня: 1700-літні роковини мучеництва св. Фабіяна - Папи.

25 січня: Понтифікальне Богослуження в Базиліці св. Павла, в роковини навернення апостола народів.

2 лютого: жертвоування воску Святішому Отцеві римськими базиліками.

10 лютого: жалобні урочистості в роковини смерті Папи Пія XI.

22 лютого: розпочинають великопісні реколекції в церкві св. Сабіни.

2 березня: урочистості з приводу роковин вибору Папи Пія XII.

12 березня: Папська Служба Божа в роковини коронування теперішнього Папи.

2 квітня: початок Богослужінь Великого Тиждня.

9 квітня: Великодня Папська Служба Божа в Ватиканській Базиліці.

2 червня: Папа посвятить нову церкву св. Євгена.

8 червня: Святіший Отець попровадить традиційну процесію Божого Тіла.

29 червня: урочистості в честь св. Апостолів Петра і Павла.

Канонізації відбудуться в третю неділю по Зелених Святих а беатифікації в неділю по 20 жовтня. Замуровання святих дверей і літургічне замкнення Святого Року відбудеться 24 грудня 1950.

Дати повищі повинні мати на увазі всі вірні, що вибираються на прощу до Риму, а й ті, що мають можливість слухати радіопередач з Риму.

Зріст Католицької Церкви в світі

Саме тепер є в світі 423 мільйонів християн - католиків, що визнають Римського Папу своїм головою і творять в сучасній хвилі головну заперу проти бушуючих филь червоново атеїзму. За минули три десятиліття від 1920 до 1949 р. число новонавернених до католицької віри досягнуло величезної цифри 119 мільйонів осіб. Такий великий зріст вірних католицької Церкви пояснюють у Ватикані в першу чергу ревною працею католицьких місіонерів і їх запалом. Однак число навернених росло й росте також на рахунок протестантів і сектантів, що масово вертають до старої доброї віри Католицької Церкви.

Примір гідний наслідування

Українці вуглекопи в Мішеру (коло Лієж) пішли радо в дні 20 листопада 1949 за закликом свого найстаршого товариша по праці п. Гринюся Дмитра й зложили на пресовий фонд „Голосу Христа Чоловіколюбця” квоту 225 франків. Запримічуємо, що п. Гринюсь є одним з найстарших наших імігрантів в Бельгії, має за собою 20 років праці в бельгійських вугляних шахтах, веде примірне родинне життя, вже четвертий рік передплачує „Голос Христа Чоловіколюбця” і щиро інтересується долею свого народу.

Так ініціаторові збірки, як і всіх жертводавцям складаємо оцим щирю подяку.

ТРАГІЧНА СМЕРТЬ ШКОЛЯРКИ ІРУСІ БОБКО

Маленька, незвичайно чемна, побожна й добра учениця католицької школи в Флерус (Шарлеруа) Іруся Бобко (ур. 7.II.1942 р. на скитанні у Німеччині у м. Вера) донька українських скитальців і свідомих громадян п. Михайла Бобка і Марії з р. Василишин — згинула трагічно убита каміоном - грузовиком дня 3. липня 1949 р. враз із другою подружечкою — бельгійкою (двоє других дітей покалічено). Похорон тих малих янголиків був величавою маніфестацією всіх дітей із католицьких шкіл та громадянства. Похорону довершило 3 ереїв. Гора квітів покрила свіжу могилу невинної сирітки - скитальниці, а важкий біль сповив добрі серця глибоко - релігійних батьків. В. І. П. !

Висловлюючи опечаленим Батькам оттак своє глибоке співжаління — перестерігаємо рівночасно всіх батьків, матерів, щоб пильніше бергли своїх діток перед нещасними випадками.

Хронос.

О. Йосиф Схрейверс, Ч.Н.І.

ІСУСЕ ЛЮБЛЮ ТЕБЕ!

ЧАСТИНА ПЕРША.

Ісус так само сердешно любить тих грішників, що покаялися, як і тих, що ніколи не впадали в тяжкі провини. Згадай тільки, як Він з любов'ю відноситься до Марії Магдалини, як Він відпускає їй всі її гріхи, вигоняє з неї сім бісів, обороняє її від підозри фарисеїв, перед наганою Юди. По Своїому пресвітлому Воскресінню Він їй являється найперше, щоб її потішити та подякувати за її щирі співчуття.

І чому ж оказує їй Ісус аж стільки любови? — Для того, бо вона много (усильно) любила! (Лук. VII, 48).

Тож і ти, дорогий читачу, якому доводиться читати оці стрічки, вважай себе подібним до тої колишньої грішниці Магдалини, та перепроси Ісуса. А тим перепрошенням нехай буде твоя щира, гаряча та безнастанна любов до Спасителя, а Він певне простить твої гріхи та вчинить тебе Своїм улюбленим братом!

ЧАСТИНА ДРУГА.

ЧОМУ ТРЕБА ЛЮБИТИ ІСУСА?

РОЗДІЛ ПЕРШИЙ.

ІСУС Є ДОБРИЙ

Любий Ісусе, ти є добрий — безконечно добрий! Але, на превеликий жаль, люди представляють собі Тебе зовсім інакше, чим Ти є в дійсності...

Ісус — це справді Бог! Його велич для людського ума непонятна. Він є предвічним Словом, Сином Божим, Царем над царями, — Він Творець, що Своєю всемогутністю створив небо й землю.

Але Ісус є також людиною. Він прийняв на Себе людське тіло предивної краси, — Він є Сином Пречистої і Пренепорочної

Діви. Він має також душу, — найдосконалішу від усіх створених душ. Він має також і Серце, — покірне, лагідне, повне любови, — таке Серце, що ніколи нікого не відсторонило від Себе, що ніколи ніким не погорджувало, ніколи нікому не вчинило ніяких прикрощів!

Одиною і виключною розрішю цього Пресв. Серця є: творити кожному добро, кожному служити, кожному помагати, терпіти невдяку та байдужність з боку людей, — і не зважаючи на все те, наділяти всякого Своїми ласками, добродійствами.

Вповні, думаю, вистачить тобі, коли ти лиш приглянешся блище, як поступав Ісус у Своїому туземському життю: „Ходив Ісус по всій Галилеї, навчаючи в їхніх синагогах, проповідував Євангелію царства та сцілював всякі недуги і всяку неміч у людей. І розійшлася чутка про Нього на всю Сирію і привели до Нього всіх недужих, що всякі недуги й муки терпіли, біснуватих, і снохідців, і розслаблених, а Він ісцілив їх” (Мат. IV, 23).

І також: „Приступило до Нього багато народу, маючи зі собою кривих, сліпих, німих, калік та інших багато, та й поклали їх до ніг Ісусових, а Він ісцілив їх” (Мат. XV, 30).

Та й не диво, що люди з усіх околиць прибігали до Нього: і з Єрусалиму, і з Юдеї, і з Галилеї, і з Сирії, та з дальших країв... (Мат. IV, 25). Вони спиняли Його по дорозі, окружали Його, а Апостоли не мали змоги повздержати тої товпи. Дійшло раз навіть до того, що св. Ап. Петро почав скаржитися: „Вчителю, народ товпиться круг Тебе й тисне Тебе!”

О, як добре було тоді тому народові гуртуватись і тиснутись біля солодкого, лагідного Ісуса, що завсіди оказував йому премногими добродійствами сердечну любов!

Як лишень Ісус вступав до якогось дому, то вмить наповнялась там хата;

приносили до стіп Його всяких недужих і біснуватих, а Ісус їх лікував. А коли в таких випадках неможливо було дістатися до хати дверима, то народня товпа аж через кришу потрапляла зі своїми недужими дістатися до Ісуса.

Нерідко також, коли Ісус зачинав проповідь, така товпа людей горнулася біля Нього, що Він був змушений дістатися аж на корабель, відплисти від берега, допіру потім продовжувати проповідь, а по скінченій проповіді Він звичайно уходив на пустиню.

О, як незрівнано величній вплив мала на народ та вічно незмінна доброта Ісуса. Проходячи раз біля хати Матея, Він заледви промовив: „Іди за Мною!“ — як Матей, зворушений до глибини серця, вмить покинув свій митарський стіл, свої гроші й свою рідню, — та стався Апостолом!..

Одним однісеньким лиш поглядом на-вернув Ісус Марію Магдалину та вчинив з неї святу покутницю. Одним словом позискав він рівнож і митаря Закхея. А скількиж то інших бідних душ витягнув Він Своєю безмежною добротою з гріховної безодні!

Народ навіть не відчував втоми, слушаючи Його проповідей. Цілими днями ходив за Ним по пустині, і так захоплювався Його проповідями, що нерідко навіть забував узяти зі собою хліба на дорогу. У такому разі Ісус помножував чудесним способом хліби й риби і прокормлював ними тисячі людей. І не тільки кормив Він їх звичайним хлібом, але й обіцяв їм і нам усім небесний хліб, т. є. Своє Найсвятіше Тіло й Свою Божественну Кров дати для піддержання нашого вічного життя!

О Ісусе наш Наймиліший! Скільки ж у Тебе є добра й усякої примани! Але за все те Ти не бажаєш від нас нічого більше, лише нашого серця, підчас коли Ти віддаєшся нам нужденним сотворінням совершенно. Свою Найсвятішу Кров і Пресвяте Своє Тіло без найменших за-

стерезень віддаєш добровільно на прокормлення нужденних овечок Твого стада !.. „Я є пастир добрий” — говорить Він сам. — „Пастир добрий душу свою покладає за вівці. А наймит, як що він не є пастирем, і вівці для нього чужі, побачивши вовка покидає вівці та й втікає, а вовк хватає й розганяє вівці. Наймит утікає, бо він є наймитом й байдуже йому про вівці. Я пастир добрий і знаю моїх, і мої знають Мене. Та й інші вівці маю, які не із цього двора, і тих повинен Я привести, і вони голос мій почувють, і буде одне стало й один Пастир !” (Ів. X, II-16).

Брате мій любий ! Може ти ще не належиш до Ісусового стада ? Може ти ще минаєш Ісусів двір ? Може ти є такою заблудившою, чи замотеличеною овечкою, що покинувши провід свого найвищого Пастиря, знехтувала Його наукою й пересторогою та блукає по різних манівцях безвіря й нечистоти ?..

Якщо дійсно так, то вертайся мерщій до Нього ! Той Божественний Пастир є до безконечности добрий й милосердний. — Він безперестанно шукає за тобою. Не втікай від Нього, не ховайся по всякого рсда нетрях гріха, але спіши Йому назустріч. А скоро лише Він тебе за твоєю згодою віднаїде й знову позискає для Себе, певно будеш щасливий, бо всеблагий Ісус пригорне тебе до Свого Найсолодшого Серця та наділить рясними ласками - добродійствами !

А ти знову, брате, що щиро любиш Ісуса, не тільки ніколи не переставай Його любити, але люби Його що раз більше та більше !

Він має солоденьке, повне любове, та найбільш ніжнеське Серце. Його страшно болить те, що на превеликий жаль деякі душі, навіть Йому посвячені, замало показують Йому любови !

Чи ти ніколи не чував, як Ісус утаєний у Найсв. Тайні Евхаристії жаліється, що люди є такі байдужі супротив Нього ?

ВИДАВНИЦТВО О.О. РЕДМПТОРИСТІВ В ЛЮБЕНІ
BIBLIOTHECA ALFONSIANA

має на складі й до продажу свої власні й чужого видання
добрі та дешеві українські книжки.

Подаємо найновіші видання :

- 1.) **СВЯТА ЄВАНГЕЛІЯ Господа Нашого ІСУСА ХРИСТА**
сторін XXIV + 509 20 фр.
- 2.) **ЯК ГОДИТИСЯ З БОЖОЮ ВОЛЕЮ ?**
сторін 60 10 фр.
3. **НАША ЖЕРТВА — МОЛИТОВНИК**
сторін 175, в тривалій оправі 50 фр.
- 4.) **„НІЧ У КВІТКАХ ” — п'єса на 1 дію у 9 сценах.**
сторін 56 25 фр.
- 5.) **„МОЯ НЕБЕСНА НЕНЬКА ”**
сторін 216 25 фр.
- 6.) **МАЛИЙ КАТЕХИЗМ Християнсько - Католицької релігії**
сторін 58 15 фр.
- 7.) **ПОЩО СПОВІДАТИСЯ ? — 2-е видання**
сторін 30 10 фр.
- 8.) **Малий Підручник для вжитку провідників і членів**
Архибратства Божої Матері Неустанної Помочі
основаного ОО. Редемптористами. — Сторін 96 10 фр.
- 9.) **ОБ'ЯВЛЕННЯ СЕРЦЯ МАРІЇ В ФАТІМІ**
Найновіша книжечка про Фатіму
сторін 70 20 фр.
- 10.) **„ХРЕСНА ДОРОГА ” — В тексті св. образки XIV стацій**
3-те видання, сторін 35 10 фр.
- 11.) **БІБЛІЙНА ІСТОРІЯ НОВОГО ЗАВІТУ**
На підставі чотирьох Євангелій і Апостольських Дій.
В тексті багато ілюстрацій, сторін 156 25 фр.
- 12.) **КАТОЛИЦЬКЕ ЖИТТЯ**
В полотняній оправі, сторін 200 75 фр.
- 13.) **КАТОЛИЦЬКА ЦЕРКВА В ЗАХІДНІЙ УКРАЇНІ**
Сторін 58 20 фр.
- 14.) **Маркіян Шашкевич — на тлі відродження Галицької**
України (з ілюстраціями в тексті). Сторін 104 25 фр.
- 15.) **В 300-ліття смерти Йосипа Велямина Рутського ЧСВВ**
Київо - Галицького Митрополита (1637-1937)
з ілюстраціями, сторін 72 15 фр.

16.) **КАЛЕНДАР - АЛЬМАНАХ „ГОЛОСУ ХРИСТА ЧОЛОВІКОЛЮБЦЯ”** на 1949 Б. Р. з многочисленними ілюстраціями з церковного й народного життя українців на скитальщині.

Ціна одного календара 15 фр. Хто замовить десять календарів дістане один даром.

17.) **„ГОСПОДИ ВОЗЗВАХ К ТЕБІ”** — Молитовник
сторін 445 50 фр.

18.) **„ГОЛОС ХРИСТА ЧОЛОВІКОЛЮБЦЯ”**
Річники : I - II і III-тій в ціні по 50 фр.

Читачу, чи є в Твоім домі Ікона Матері Божої Неустанної Помочі? — Якщо ні, питай за нею свого Душпастиря, або прямо пиши до нашого Видавництва. — Видавництво ОО. Редемптористів видало гарно виконані образи цієї Ікони й поширює їх по дуже приступній ціні від 4 - 25 франків бельгійських, залежно від величини образу. — В кожній домівці, де мешкають українці, повинна бути ця Ікона. — При збірних замовленнях значний рабат.

4e Jaargang
**DE STEM VAN CHRISTUS
MENSENMINNAAR**
MAANDSCHRIFT IN DE OEKRAINSE TAAL
uitgegeven door de :
Bibliotheca Alfonsiana
Brabançonnestraat 97, Leuven, België.
Postcheckrekening Nr 45.10.11.

— :: —

Begin van den nieuwen jaargang 1 Juli.

Jaarlijks abonnement : 50 fr.
Halfjaarlijks abonnement : 30 fr.
Een nummer kost : 5 fr.

Читайте й поширюйте „Голос Христа Чоловіколюбця”, але рівночасно не забувайте про обов’язок прислати передплату.